

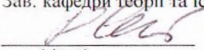
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології



Розробник(и): Марина СОБОЛЕВСЬКА - д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри теорії та історії соціології

(підпис) Судаков В.І.

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія знання

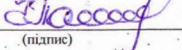
для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20 /20__
Семестр 8
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії 
(підпис) Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

Викладачі: Марина СОБОЛЕВСЬКА

Пролонговано: на 20 /20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20 /20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів зі змістом, структурою, понятійно-термінологічним апаратом та гносеологічними можливостями соціології знання, формування у них схильності до теоретизування, бажання займатися теоретичною роботою в галузі соціології.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.
2. Вміти працювати з науковою літературою та періоджсерелами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни:

Професійна підготовка соціолога потребує знайомства студентів з особливим напрямком сучасних теоретичних досліджень, що охоплюються такою спеціальною дисципліною, як соціологія знання. В загальному плані остання є наукою про пізнання як соціокультурний процес, знання як інтелектуальний ресурс та види мислення, з допомогою яких цей ресурс продукується в тому чи іншому соціокультурному контексті. Предмет даної дисципліни становить особлива соціологічна наука – соціологія знання у тих формах, яких вона набула у процесі свого розвитку.

4. Завдання (навчальні цілі): розкрити епістемологічну специфіку соціології знання як соціологічної дисципліни загальнотеоретичного рівня, схарактеризувати її концептуальні засади та основні проблеми.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (ск01)
- Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій (ск02)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Базові поняття та визначення сучасних соціологічних теорій знання та пізнання	Лекція, семінар, самостійна робота	Аналіз та реферування періоджерел	15
1.2	Зміст основних підходів соціології знання, вчень та теорій провідних світових авторів	Лекція, семінар, самостійна робота	Аналіз та реферування періоджерел	15
2.1	типологізувати знання, що їх вивчає соціологія знання, дати їм конкретні гносеолого-функціональні та структурні характеристики	Лекція, семінар, самостійна робота	Контрольна робота	20
2.2	демонструвати зв'язок ідей і процесу пізнання з одного боку і соціальних процесів з іншого.	Лекція, семінар, самостійна робота	есе	50

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)			
	1.1	1.2	2.1	2.2
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності (PH01)	+	+		
Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. (PH02)	+	+	+	+
Застосовувати інструментарій соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя. (PH13)			+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на семінарських заняттях: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2 – 40/28 балів
2. виконання контрольних робіт: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2, – 30/16 балів (2 роботи по 15 максимальних або 8 мінімальних бали за кожну)
3. підготовка та написання есе: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2 – 30/16 балів.

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

1. робота на семінарських заняттях: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2 – протягом семестру
2. Контрольна робота 1 з теми 1-5, PH 1.2, PH 2.1 – після теми 5
3. Контрольна робота 2 з теми 6-10, PH 2.1, PH 2.2 – після теми 10
4. Есе PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.2 – після теми 10

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Класичні концепції соціології знання.				
1	Соціологія знання як наука	2	2	4
2	Класична соціологічна теорія і соціологія знання (К.Маркс, Е.Дюркгейм, М.Вебер)	4	2	6
3	Соціологія знання К.Мангейма	2	2	4
4	Антропологічний підхід в соціології знання М.Шелера.	2	2	4
5	Конструктивістський напрям у феноменологічній соціології знання (А.Шюц, П. Бергер, Т. Лукман)	2	2	6
	Контрольна робота №1		2	
2. Сучасні концепції соціології знання				
6	Сильна програма в соціології знання Д.Блура	2	2	4
7	Виробництво знання і влада. Воля до знання в працях М.Фуко.	2	2	6
8	Практичний сенс і дискурсивне знання: Е.Гіденс і П.Бурдьо	2	2	4
9	Етнометодологія і нова теорія інформації.	2	2	4
10	Конструювання знання: лабораторний експеримент і виробництво фактів.	2	-	4
	Контрольна робота №2		2	
	ВСЬОГО	22	22	46

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 22 год.

Семінари – 22 год.

Самостійна робота - 46 год.

9. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Бергер П, Лукман Т. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / Пер. Е.Руткевич. – М.: „Медиум”, 1995. – Гл.1,2. - С.37-209.
2. Блур Д. Сильная программа в социологии знания // Парадигмы социологии знания. Хрестоматия. - М: Наука, 2007. - С.193-214.
3. Малкей М. Наука и социология знания / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1983. – С.3-29, 97-118.
4. Манхейм К. Идеология и утопия / Гл.V. Социология знания // Манхейм Карл. Диагноз нашего времени. М.: Юридич. Л-ра, 1994. – С. 67-108.
5. Мертон Р. Социальная теория и социальная структура. М.: АСТ: Хранитель, 2006. – С.650-686, 692-608.
6. Шелер М. Социология знания // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – Ч.1., с.350-373.

Додаткова:

1. Бурганова Т.А. Переход от мертоновской социологии к сильной программе социологии знания и его причины // Вестник экономики, права и социологии, 2016. - № 1. – С. 241-244. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/perehod-ot-mertonovskoy-sotsiologii-k-silnoy-programme-sotsiologii-znaniya-i-ego-prichiny/viewer>

2. Бурдьё П. Поле интеллектуальной деятельности как особый мир // Бурдьё П. Начала. М., 1994. - С. 208–221.
3. Кнорр Цетина К. Объектная социальность: общественные отношения в постсоциальных обществах знания // Журнал социологии и социальной антропологии. 2002. Том V. № 1.- С. 101–124.
4. Латур Б. Дайте мне лабораторию, и я переверну мир // Логос. 2002. № 5–6 (35). С. 1–32
5. Огурцов А. П. От социологии знания к социологии науки (20–30-е годы XX в.) // В. Ж. Келле и др. (ред.). Современная западная социология науки: критический анализ. - М.: Наука, 1988. - С. 15–42.
6. Платонова С.И. Основные исследовательские программы в социологии науки // Социология науки и технологий. - 2018. - Том 9. - № 3. – С. 18-29.
7. Савельева И.М., Полетаев А.В. Социология знания о прошлом. – М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2005.
8. Шелер М. Формы знания и общество: сущность и понятие социологии культуры / Пер. с нем А. Н. Малинкина // Социологический журнал. — 1996. — № 1/2.
9. Фуко М. Слова и вещи: археология гуманитарных наук. – СПб: А-сad, 1994. – С. 363-384.
10. Фуко М. Власть и знание // Фуко Мишель. Интеллектуалы и власть. Избранные политические статьи, выступления и интервью. – М.: Праксис, 2002. – С.278–302.